

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА У СФЕРІ ВИРОБНИЦТВА ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Ю.Д. Погапова, магістрант

О.І. Хлопоніна-Гнатенко, канд. екон. наук, доц.

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Сьогодні на світовому ринку все більше зростає попит на здорові та якісні органічні продукти. Україна не є винятком із правил. Майже десять років пройшло з моменту, коли на вітчизняних полицях з'явилися перші органічні продукти, а сьогодні зростає і розширюється не лише обсяг та асортимент виробів, а й активно нарощується експорт.

Протягом останніх п'яти років площа земель під органічним виробництвом в Україні збільшилася майже у 1,5 разу (з 289 тис. га у 2017 році до 422 тис. га у 2021 році). Наша держава стала найбільшим експортером до ЄС органічних зернових та олійних культур [1]. Також експортуються соя, мед, овочі та фрукти разом із продуктами їхньої переробки (рис.).

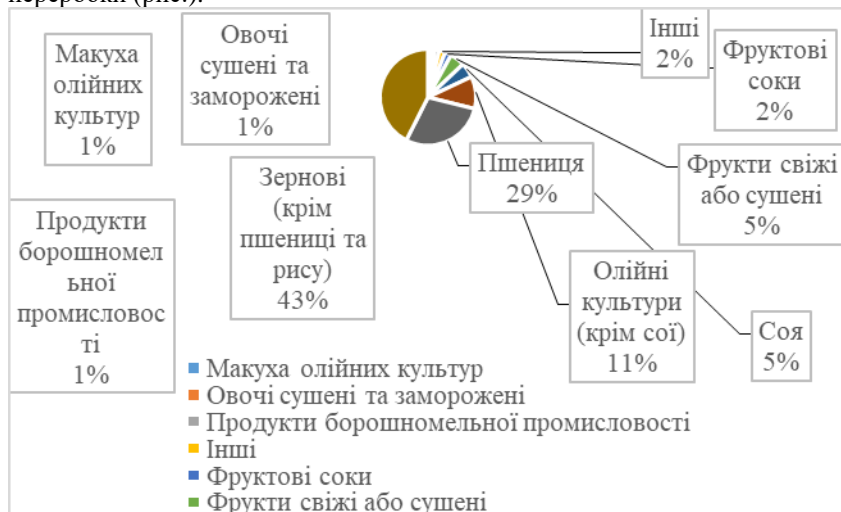

Рис. Експорт української органіки на ринок ЄС у відсотковому відношенні

Серед продуктів, що переважають на внутрішньому ринку є молоко та молочна продукція, овочі, фрукти та гриби, круп'яні і зернові

вироби, борошно, насіння, соки, напої, пасти, консервовані продукти, яйця, м'ясна продукція, олія, прянощі та спеції, цукор та інша продукція [2].

Втім на сьогодні через воєнні дії до щонайменше 30% земель (близько 140 тис. га), які перебували під органічним виробництвом, виробники не мають доступу [3]. У середині березня цього року представники «Органічної України» та «Органік Стандарт» провели опитування органічних виробників, яке показало, що близько 30% операторів зупинили діяльність через ведення бойових дій і ще близько 15% були на межі зупинки. Також, близько 30% органічних земель і зараз знаходяться на окупованих територіях або територіях, де ведуться активні бойові дії. Зокрема, 25% земель, зайнятих під органічне виробництво розташовано в Херсонській та Запорізькій областях [4]. До буденних проблем агросектору додалось ще два фактори – втрата покущів, що здебільшого виїхали за кордон, та ускладнення логістичного забезпечення експорту [1].

Однією з нагод проявити себе у складний час стала участь України у міжнародній торговельній виставці органічних харчових продуктів «BioFach 2022», де іноземним партнерам було представлено два стенди, загальною площею 200 кв. м. ЄС також продовжує активно підтримувати українських виробників. Так, ще наприкінці 2019 року в ЄС було ухвалено Європейський зелений курс, який, зокрема, передбачає розширення земель, зайнятих під органічне виробництво. Насамперед таке відношення іноземних партнерів обумовлено рентабельністю ведення органічного виробництва саме в Україні, бо, наприклад, за інформацією комерційної служби Посольства США в Україні, середня окупність інвестицій в українське органічне землеробство становить приблизно 300%. Тому воно є «одним з найпривабливіших напрямів для інвестицій в Україну» [4].

Список використаних джерел

1. Україна не полишає планів збільшити експорт органічної продукції. URL: <https://www.ukrinform.ua/gubric-economy/>.
2. Органічний ринок України в цифрах. URL: <https://infoindustria.com.ua>.
3. Органічна продукція – це модно. Звідки цей тренд і хто основні споживачі? URL: <https://biz.nv.ua/ukr>.
4. Чистий продукт: третина органічних підприємств не працюють в умовах воєнного стану. URL: <https://agravery.com>.